

[A megvigasztaltak vigasztalása]

Vízkereszt ünnepe utáni utolsó vasárnapra

Megjegyzés: Erre az ünnepre nincs igehirdetés az ószövetségi posztillás könyvben. Mivel az Agenda és a Liturgikus Könyv rendje szerint is Ézs 40,3–11 az ünnep sorozatunkhoz tartozó alapigéje, ezért a következő helyen található bibliaórai írásmagyarozatot közöljük: TZ-15/B18 szám alatt a B./1-25. Diakonissza nővérek bibliaórai, igemagyarozatok 1935-1937. c. sorozatban.

Ugyanakkor nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a – minden bizonnyal adventi időben elhangzott – feldolgozás a diakonissza-szolgálatra koncentrál, és nem kapcsolódik közvetlenül a vízkereszt utáni utolsó vasárnap témájához: A megdicsőült Krisztus.

Alapige: Ézsaiás 40:1-11.

Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, így szól Istenetek! Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek néki, hogy vége van nyomorúságának, hogy bűne megbocsáttatott; hiszen kétszeresen sujtotta őt az Úr keze minden bűneiért. Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útát, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek! Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, és legyen az egyenetlen egyenessé és a bérczek rónává. És megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt; mert az Úr szája szólt. Szózat szól: Kiálts! és monda: Mit kiáltsak? Minden test fű, és minden szépsége, mint a mező virága! Megszáradt a fű, elhullt a virág, ha az Úrnak szele fuvallt reá; bizony fű a nép. Megszáradt a fű, elhullt a virág; de Istenünk beszéde mindörökre megmarad! Magas hegyre menj fel, örömondó Sion! emeld föl szódat magasan, örömondó Jeruzsálem! emeld föl, ne félj! mondd Júda városinak: Ímhol Istenetek! Ímé, az Úr Isten jó hatalommal, és karja uralkodik! Ímé, jutalma vele jó, és megfizetése Ő előtte. Mint pásztor, nyáját úgy legelteti, karjára gyűjti a bárányokat és ölében hordozza, a szoptatókat szelíden vezeti.

Olyan nagyon gazdag szentírási szakasz áll ezen az estén a mi lelki szemeink előtt. Hagyjuk most a 40. fejezettel kapcsolatos történeti vonatkozásokat. Ne beszéljünk a 40. fejezettel kezdődő prófétai könyvről, sem azokról a körülményekről melyek között keletkezett e fejezet, de álljon szemünk előtt ez az ige, ezen a mai órán, úgy, ahogy van. Ez az ige egy nagy felszólítás a vigasztalásra, s egy nagy biztatás a vigasztalásra.

Az első felszólítás a vigasztalásra! Ezen egy kicsit csodálkozik az ember. Mire kell az embereket felszólítani? Az embereket arra kell felszólítani, ami nem természetes, ami nehezen teljesíthető. Márpedig a vigasztalás azok közé az érzések és cselekvések közé tartozik, amely nagyon is természetes és könnyen teljesíthető. Természetes mindenekelőtt azért, mert minden

ember szívében ott van a szenvedő emberrel való együttérzés. Még a legmegkeményedettebb ember szíve mélyén is van együttérzés s részvét a szenvedő ember iránt. Az ember ösztönösen tiltakozik az ellen, hogy szenvedni lássa embertársát. Még a szenvedő ember látása is olyan amit az ember nem tud szívesen nézni. Ez is bizonyítja azt, hogy mi egy olyan világban jártunk, egy olyan ország volt a hazánk, ahol nem lehetett látni könnyet és gyászt, sem szenvedő embertársakat. Ez annak a bizonyítéka, hogy minden ember szíve mélyén felébred a részvét. Minden ép érzékű ember sajnálattal fordul a szenvedő ember felé. Sajnálja a kis maszatos, síró gyermeket s a bűnöst is. Az embernél olyan természetes, hogy vigasztaljon másokat, s ő ezt a vigasztaló szolgálatot nem csak természetesnek, de könnyűnek is találja. S minden ember azt gondolja magáról, hogy ő alkalmas a vigasztalásra. Nincsen olyan ember a világon aki azt gondolná magáról, hogy ő nem alkalmas a vigasztalásra. Mert az emberek azt gondolják, hogy egy pár meleg résztvevő szó, egy meleg kézszorítás és a szenvedő ember meg van vigasztalva.

Ez a világ felfogása a vigasztalást illetőleg. Ellenben akkor, mikor az Isten igéje „felszólít” bennünket, ezzel rámutat arra is, hogy ez nem olyan természetes és könnyű dolog. Milyen nehézségekkel jár, mutatja az is, hogy kétszer is felszólít: „Vigasztaljátok, vigasztaljátok!” /1. v./ A diakonisszát különösképpen is érdeklik a vigasztalással kapcsolatos kérdések, mert hivatalánál fogva is arra van rendelve, hogy végezze a vigasztalás nehéz szolgálatát az emberek között. Micsoda nehézségei vannak a vigasztalásnak?

Az első nagy nehézség a vigasztalásra szorulóban jelentkezik! Ha egy kicsit végignézünk azokon a tapasztalatokon, melyeket a vigasztalás területén mi magunk szereztünk, akkor azt mondhatjuk, legnehezebb vigasztalni azt az embert, aki meg sem akar vigasztalódni. Önmagunkon is, másokon is tapasztalhattuk, hogyha az embert valami nagyon nagy szenvedés éri, akkor nem akar vigasztalódni, jól esik neki a fájdalom, melyben kitombolhatja magát! A szenvedés egészen kibillentí az embert lelki egyensúlyából. A vigasztalás munkája, hogy a kibillentett lelki egyensúlyt ismét helyre állítsa eredeti helyzetébe. Mert amiképpen a kibillentett inga mozgása nem szabályos, míg helyére visszatér, akképpen a szenvedő ember meg nincs vigasztalva, míg lelke egyensúlyát vissza nem nyeri. Ez is nehézzé teszi a vigasztalást. De nehézzé teszi az is, hogy mi nem helyesen vigasztalunk. Nem Isten igéjével, de a saját bölcsességünkkel vigasztalunk. Ez pedig olyan, mintha valaki szomjas és nem hideg, friss vízzel, de rothadt, poshadt, állott vízzel csillapítja szomját. Sok embert nehéz vigasztalni azért, mert nem akar vigasztalást bevenni, nem csak nem akar, de nem is tud. Nem tud vigasztalást bevenni, nem hat rá semmi szó, semmi vigasztaló kísérlet. De sok ember nem csak nem tud, de egyenesen nem óhajt vigasztalást bevenni. Nem óhajt

mindenekelőtt azért, mert úgy gondolja, hogy nem illik hamar megvigasztalódnia. Talán be is hegedt már a seb, mely fájdalmát okozta, de nem mutatja megvigasztalódását, mert úgy gondolja, a társadalmi illendőség tőle még megkívánja, hogy szívében fájdalom éljen. Gondolok például egy halálesetre, az elhunyt feletti fájdalom már kevésbé égető, szívük már belenyugodott, lecsillapodott lelkükben a fájdalom vihara, de nem mutatják, mert úgy érzik, nem illik mutatni. Talán sokszor maguk előtt sem vallják be, hogy önmaguk lebecsülését ne vonja maga után, de szívük mélyén már megvigasztalódtak.

A vigasztalás következő nehézsége személyi nehézség. Ez az embertípus nem nem tud, nem nem óhajt, de egyenesen nem akar megvigasztalódnia. Ezek az emberek szinte örülnek a szenvedésnek, jól érzik magukat benne, azt lehetne mondani, kéjelegnek a szenvedésben. Romantikus lelkű, beteges hajlamú emberek ezek, akik azt gondolják, hogy érdekessé teszik magukat az emberek szemében, ha szenvednek. Sokan azért szeretnek szenvedni, mert úgy érzik, hogy sajnálják őket az emberek és ez végtelenül jól esik nekik. Örülnek az emberek sajnálkozásának és részvételének. Nagyon nehéz a vigasztalás szolgálata. De vigasztalni kell, Isten maga szólít fel: Vigasztaljátok, vigasztaljátok az én népemet! Mint már említettem, minden ember azt gondolja magáról, hogy ő alkalmas a vigasztalás munkájára, pedig arra csak nagyon kevés ember alkalmas. A diakonisszának kell tudni vigasztalni, mert őt hivatása erre kötelezi. Nézzük, hogy kik alkalmasak arra, hogy vigasztaljanak?

Sokan azt mondják, a vigasztaláshoz nem kell más csak szív. Az bizonyos, hogy szív is kell hozzá, de nem csak szív. Ha valaki csak szép szavakat mond, de nincs benne szív, külsőleg nyájasságot, részvétet mutat, de nincs mögötte lélek, az nem tud vigasztalni, mert a szenvedő ember megérzi, hogy mennyi a feléje forduló vigasztalókban a szív és mennyi a képmutatás. Tudja, hogy ez csak szájmozgatás, ez pedig a lélek beszéde! Szív tehát kell hozzá, de önmagában ez nem elég. Azt különösképpen akkor látjuk, ha meggondoljuk, mi tulajdonképpen a vigasztalás munkája? A vigasztalás munkája nem az, hogy én elfelejtsem a vigasztalásra szoruló emberrel a szenvedést, nem is az, hogy rámutassak arra, hogy mások is mennyit szenvednek, nem az, hogy hivatkozzam az időre, mely minden sebet behegeszt, nem az, hogy bíztassam arra, hogy felemelt fővel hordja mit rá a sorscsapás mért, nem ez, legfeljebb ez is lehet a vigasztalás munkája. Igazi célját különösen akkor látjuk, ha beteg ember vigasztalására gondolunk. Ki tudja milyen hosszú idő óta fekszik már a betegágyon! Ezt az embert úgy kell vigasztalni, és ez a vigasztalás igazi célja, hogy lelki nyugalommal feküdjék betegágyán. Tehát a vigasztalás célja lelki nyugalmat és hitet önteni a szenvedő, vigasztalásra szoruló ember lelkébe. Úgy kell az embereket vigasztalni, hogy azok bármilyen

súlyos szenvedés terhét hordják, tudjanak bízni Istenben, úgy rá tudják magukat hagyni az Isten vezetésére, mint gyermek az édesatyáéra, tudjanak hittel és bizalommal felnézni az égre, s el tudják mondani: Legyen meg a Te akaratod! Bárcsak mi mindnyájan el tudnánk mondani: Legyen meg a Te akaratod az én életemben is, mint amiképpen a mennyekben is megvan. A szenvedés mindig fájdalommal jár! A fájdalomában vergődő, szenvedő embert nem lehet úgy vigasztalni, hogy vele együtt siránkozik az ember. Mint hogy egy bibliai példát említsünk Jób, akivel együtt sírtak barátai. A fájdalomában szenvedő embernek a hitét kell erősíteni. De ehhez szükséges, hogy a vigasztalónak magának is legyen hite. Csak az tud vigasztalni, aki maga is hisz! A vigasztaláshoz tehát okvetlenül szükséges a hit. Tehát a szereteten, szíven kívül, ott kell, hogy legyen a vigasztaló szívében a hit. Valami szomorú dolog, hogy az emberek milyen lehetetlen módon vigasztalják egymást. Ha összeállítást csinálnánk azokból a szavakból, melyeket emberek emberek vigasztalására elmondanak, valami furcsa összeállítást kapnánk. Mert mivel vigasztalják az emberek egymást? Akkor, mikor legutoljára kopogtatott be házunkba a halál, emberek nagy serege keresett fel bennünket, hogy részvétüket fejezzék ki és vigasztaljanak bennünket. Emberek mondták el, mit szívük diktált. Amilyen jól esik az embernek a részvét megnyilvánulása, olyan kínosan hat, és annyira fájók az üres szavak, melyeket végig kell hallgatni. Akik csak üres szavakkal vigasztalnak, azok nem is igazi vigasztalók, hanem csak kuruzslók. Nem orvosai, de kuruzslói a szenvedő emberi szívnek! A kuruzslók nem tudnak gyógyítani, csak elmérgezik a sebet. Inkább ne nyúljon a kuruzsló az emberi szívhez, mert csak fájóbbá teszi az amúgy is fájó sebet.

A következő szintén személyi nehézség. Az első versben azt látjuk, hogy az Úr kétszer is felszólítja az övéit, hogy vigasztaljanak. „Vigasztaljátok, vigasztaljátok ...” Az Úr kétszer szólít fel minden diakonisszát is a vigasztalás nehéz munkájára. Ez a kétszeri felszólítás azt jelenti, hogy a vigasztaláshoz szereteten, szíven, hiten kívül még türelem is kell. A szenvedő ember nem olyan könnyen vigasztalódik meg. De a vigasztalónak nem szabad elcsüggedni, sem meglankadni a vigasztalásban.

Most láttuk a vigasztalással járó nehézségeket, nézzük meg azt, hogy mi vezeti az embereket a vigasztaló szolgálat elvégzésére?

Először is az emberi önzés. Azután a hiúság. Mikor látja, hogy a többi ember részvéttel fordul a szenvedő felé, ő is ott akar lenni. És mi vezeti a diakonisszát arra, hogy vigasztaljon? Csak azért vigasztal, mert ápol? Vagy azért vigasztal, mert van résztvevő, melegen érző emberi szíve? Minden diakonisszát ne csak a szolgálat, de a szíve is vigyen a szenvedő emberhez közel. Hogy vigasztalja a diakonissza a betegét? Az Isten úgy beszél a

vigasztalásra szoruló népről, mint az „én népemről”, kiket vigasztalni kell. Hogyan beszél a diakonissza az ő betegéről? Úgy beszél róla, mint egy betegről, akinek szenvedése rajta kívül áll, s őt csak annyiban érdekli, hogy mellette kell lenni nappal, vagy éjjel virrasztani? Vagy pedig nem csak úgy beszél róla mint a betegről, hanem az „én betegemről”. A diakonisszának együtt kell érezni betegével, ha fáj a szíve és könnyes lesz a szeme a mások fájdalmai láttára, akkor tud vigasztalni igazán. Mert akkor nem hiányzik a lelki kapocs, a szenvedővel való együttérzés, ami szintén nagyon fontos a vigasztalás nehéz munkájában.

Azonban nekünk ez a bibliai rész nem csak a vigasztalás nehézségeiről beszél, hanem beszél a vigasztalás lehetőségeiről is. Beszél arról és rámutat arra, hogy mivel lehet és kell vigasztalni a szenvedőket. „Vigasztaljátok, vigasztaljátok az én népemet, így szól Istenetek!” Tehát a vigasztalásra maga Isten szólítja fel az embereket. Nekünk számolnunk kell azzal, hogy vigasztaló szolgálatunkat nem mindig fogadják szívesen az emberek. Nagyon sokszor le akarnak rázni magukról. Semmiféle vigasztalást nem akarnak bevenni. S nekünk ilyenkor türelmesen várnunk kell. Mert Isten nem egyszer, de többször bíztat: Vigasztaljátok, vigasztaljátok ...!

De türelmesen, kitartóan vigasztalni csak az tud, aki tudja azt, hogy Isten maga a vigasztalás atyja! Ha mi tudjuk azt és sokat gondolunk arra, hogy nem társadalmi illendőség, nem szokásból van, de Isten szava és felszólítása kötelez, akkor tudunk szeretettel, türelemmel vigasztalni. A második vers: „Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek neki, hogy vége van nyomorúságának, hogy bűne megbocsátott, hiszen kétszeresen ...” Ez a vers beszél nekünk arról, hogy vigasztalni csak szívtől szívhez lehet. A mi vigasztaló szavaink a szenvedő ember szívéhez szóljanak. Nem lehet előre betanult, szépen felépített vigasztaló beszéddel vigasztalni, egyszerű, őszinte, szívhez szóló szavak inkább megvigasztalják a szenvedőt. S mik lehetnek a vigasztaló szavak? A nyomorúság végének hirdetése. Hirdessük a nyomorúságban szenvedő embernek, vége lesz nyomorúságának. De vigyázzunk, ne mondjunk valótlan-ságot, mert a szenvedő ember érzékeny és hamar rájön arra, hogy mikor vigasztalják igazsággal és mikor mondanak neki valótlan-ságot. Hirdessük, hogy vége lesz nyomorúságának és sok szenvedésének, de hirdessük bűneik bocsánatát is. A nyomorúság, szenvedés elmúlik, bűne megbocsátatik! De ahhoz, hogy az ember tudja a bűnök bocsánatával vigasztalni szenvedő embertársát, ahhoz okvetlenül szükséges, hogy maga is higgye a bűnök bocsánatát, hogy önmaga is bűnbocsánatot nyert ember legyen. Aki bűnbocsánatot nyert, az örvendező ember, s csak örvendező ember tud igazán vigasztalni!

A harmadik vers: „Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek.” A vigasztaló szolgálat útegyengető szolgálat is. Utat kell készíteni és egyengetni a szenvedő ember szívében a Jézus számára. Utat készítő volt Keresztelő János, a kiáltó szó a pusztában. A Krisztushoz vezető utat legelőször a bűnbánatban mutatta meg. Bűnbánatra, alázatra int a 4. vers: „Minden völgy felemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, és legyen az egyenetlen egyenessé és a bércek rónává.” Csak az alászállott, bűnbánó szívben száll meg Jézus, akinek útját egyengetni minden vigasztalónak kötelessége.

Az 5. vers: „És megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt, mert az Úr szája szól.” A vigasztalónak mindig úgy kell vigasztalnia, hogy a szenvedő ember megérezze, hogy a vigasztalón keresztül az Úr szája szól, s meg kell, hogy lássa a szenvedő a vigasztalás nyomán az Úr dicsőséges arcát. A vigasztalónak rá kell mutatnia arra, hogy mindenki, ő is látni fogja az Úr dicsőséges eljövételét. Hatodik vers: „Szózat szól: Kiálts! És monda: Mit kiáltsak? Minden test fű, és minden szépsége mint a mező virága.” A vigasztalónak nem szabad elhallgatni e földi dolgok mulandóságát. Test, szépség s minden elmúlik, mint a mezőnek virága, ezt mutatja a hetedik vers is. Minden elmúlik, ha az Úr szele lefújja az élet fájáról, de van mégis ami örök, s ez az Isten ígéje. Az Ő beszéde megmarad örökké, ezt mondja a 8. vers is. Ez tanítást jelent a vigasztaló számára is. Ha minden mulandó, üres emberi szavak is elmúlnak, s örök egyedül csak az Isten beszéde, az Isten ígéje. Azért ezzel az örökké élő isteni ígével kell minden fájdalomában szenvedő embert megvigasztalni. Vigasztaljuk, vigasztaljuk az Isten ígéjével az ő népét.

A 9. vers: „Magas hegyre menj fel, örömmondó Sion! Emeld fel szódat magasra örömmondó Jeruzsálem! Emeld fel, ne félj! Mondjad Juda városainak: Imhol Istenetek!” A vigasztaló szolgálatnak örömmondó szolgálatnak kell lenni. Örömhírrrel vigasztalva, örüléssel elmondva kell vigasztalni. Ez nem zárja ki azt, hogy mi tudjunk sírni a sírókkal. Ugyanez a vers int bennünket arra, hogy a vigasztaló szolgálat bátorító szolgálat is legyen! Ne félj! A félelemnek kétféle oka is lehet: az önmagam tehetetlenségének meglátása indíthat félelemre, vagy külső körülmények ébreszthetik fel a félelmet. Ezt a félelmet kell a vigasztalónak eloszlatnia. Ne félj, mert Isten eljő és megszabadít. Istennel pedig nincs okod a félelemre.

A 10. és 11. vers beszél az Istenről. Mégpedig a 10. vers mint uralkodó, a 11. vers pedig mint pásztor Istenről beszél. A 10. vers: „Ímé az Úr Isten eljő nagy hatalommal, kinek karja erős! Ímé az ő jutalma ...” Eljő tehát a hatalmas Isten, aki megfizet mindenkinek az ő cselekedete szerint. De nem csak az ítélő hatalmas Isten jő el, de eljön a pásztor Isten is, aki

szereti nyáját. A vigasztalónak rá kell mutatni mind a két Isten arcra. Olyan csodálatosan szép a 11. vers Isten képe, ahol a pásztor Istenről beszél a próféta: 11. vers: „Mint pásztor, úgy legelteti nyáját, az ő karjával egybegyűjti a bárányokat ...” Tehát az Isten nem olyan pásztor, aki maga előtt hajtja a nyáját. Nem is olyan, aki elől megy és nem törődik azzal, hogy hogyan követik őt a bárányok, de karjával terelgeti őket. Tehát nem ostort, nem botot használ, hanem karjával tereli nyáját. Kikeresi számukra a legjobb legelőt, a legüdítőbb forrásvizet, a gyenge, elfáradt bárányokat pedig ölébe veszi. Ilyen nagy pásztori szeretet él az emberek iránt a vigasztaló Isten szívében. Vigasztaljuk a szenvedőket a pásztor Isten nagy szeretetével, aki nem bottal, de ölelő karjával terelgeti nyáját.

Azzal kezdtük, hogy a vigasztalás szolgálata egy nagyon nehéz szolgálat, most az óra végén hadd mondjuk el azt is, hogy nem csak nehéz, de csodálatos szolgálat is. Különösképpen diakonissza szolgálat. És különösen adventi szolgálat. Mert a vigasztalás igazi célja mindig – legalábbis annak kell lenni az igazi vigasztaló szolgálatnak – útegyengetés az emberek szívében Isten számára. Utat kell egyengetni a vigasztalóknak, mint Keresztelő János is utat egyengetett. Így lesz a vigasztalás szolgálata örök adventi szolgálat. Rámutatás a pásztor Istenre, aki kicsiny báránykáját a szíven pihenteti meg, De ilyen vigasztaló képességet csak az Úr adhat. Boldog ember az, aki előkészítheti az utat, az örök vigasztaló számára. Ámen.